

*Tarsi ossium
sa interiora.*
*Quartum &
extimum os.*

dioribus uero paucioribusque, ambulandi instrumentum. Tria tarsi ossium interiora plantae quodammodo superficiebus nauiculari ossi coarctata, proprio carent nomine: at nonnullis simul omnia *καλποδία* appellantur. Quartum autem extrinsecus situm, à cubi seu tesseræ forma (quum quasi octo habeat latera) *καλποδία* uocatum est. Atque unum ipsius latus posterius est, quo calci committitur: secundum anterius, quo continua superficie duobus pedij ossibus coarctari docebitur: tertium interius est, quo ipsi proximo tarsi ossi coarticulatur: quartum pedis exterius respicit latus, uixque lateris nomen meretur, quum admodum obscure planum sit. Quintum superius est, nulli etiam nexum ossi, sed pedis superiora spectans. Sextum terram respicit, nulli similiter ossi commissum, cæterisque lateribus longe inæqualius, & priuatim oblongo quodam sinu donatū, ad quæ maxima Naturæ solertia septimi pedem mouentis musculi tendo reuoluitur. Quia uero aliquot huius ossis latera ad eum modum obscura & inæqualia sunt, & non ad amulsim tesseræ imagini accedit, Arabes ab inæquali effigie, & quadam grandinis imagine, id grandinosum appellauerunt. Alij rursus à multiplici forma illi idem nomen cum cuneum referenti capitis ossi indiderunt, id *καλποδία* uocantes. Hoc tarsi os (uti & antea monuimus) calci coarticulatur, terræque innititur: reliqua autem tria simul cum nauiculari sursum à terra subleuantur, ut pedem hac sede cauum altumque constituent. Tarsi ossa, ut & brachialis, figura & quantitate inter se discrepant, nec superiori nec inferiori parte æqualiter porriguntur. Os enim cubum referens, & primum os interius pedis latus occupans, duobus quæ in medio habentur multo maiora sunt, atque illorum duorum rursus grandius est quod cubum referentinetur, quemadmodum & cubum referens intimo osse grandius quoque uisitur. Quintum etiam os cubum referens posterius, ad calcem scilicet, uergit: intimum uero os antrorsum uersus pollicem multo magis, quam cætera, eminet. Ex medijs, quod intimo ossi proximum est, breue cernitur non adeo antrorsum, atque id quod cubum referenti committitur, productum. Omnia simul iuncta superiorem eorum superficiem gibbā orbicularemque efformant, inferiorem uero cauam simā, uel quemadmodum & pedis ossi esse nemo non nouit. Duo media cunei accedunt imagini, quæ enim pedis superiora spectant, lata orbiculataque non nihil sunt: quæ uero plantam constituent, non secus acuta uisuntur, quam si cuneorum ritu inter intimum & extimum tarsi ossa hæc inijcerentur. Deinde tarsi os ossi cubo simili coarctatum, priuatim acutius & demissius in pedis inferiora porrigitur, quam secundum tarsi os intimo commissum, quod ipsius huc deducto processui tendo quinti pedem mouentis musculi ualidisimè inferatur. Tarsi ossa, ubi lateribus inuicem committuntur, tota connexa amplitudine leui lubricaque cartilagine non obducuntur, sed duntaxat in posteriori laterum sede ossi cymbam referenti proxima, quippe in reliqua parte non nihil mutuo distant, cartilaginoforum ligamentorum interuentu inuicem copulata.

*Pedij ossium
storia.*

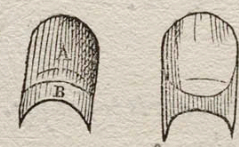
Tarsum subsequitur pedis pars, quam Hippocrates à costarum fortassis serie *σάδο*, alij uero Græci *πυλιν*, Latini plantam, & nonnulli pecten, uestigiumque appellant. Cæterum quum illæ Latinorum uoces in musculorum narratione, & in uasorum neruorumque descriptionibus plurimum obscuritatis (si modo illis uteremur) adferrent, conduxerit profecto, & hinc quoque à Græcis nomen mutuare, est enim & planum (quo nomine alij *πυλιν* uertunt) in hac significatione, qua pedis partem significat, penè inauditus. Pedion igitur manus postbrachiali respondet: uerum quinque ossibus, non autem quatuor, ut postbrachiale, conformatur. In manum nanque pollicem reliquis digitis opponi decebat, atque hac ratione primum ipsius os brachiali articulo laxiori, quam quatuor postbrachialis ossa, alligatur. quare etiam primum pollicis os digitis, non autem postbrachiali Galenum secuti ascripsimus, pollicis perinde ac cæteris digitis tria ossa tribuentes. Quinque uero pedij ossa pari articuli connexu tarsi ossibus una serie committuntur. Pes enim quum ambulandi sit organum, stabilitatis securitas illi maximè conuenit, quæ in uno ordine locatis indiget, non solum quidem pedij, uerum etiam & digitorum ossibus. Ac pedij ossa tarsi ossibus leuibus & in superficie tantum protuberantibus capitibus coarctatur, tam obscure prominentibus, ut merito planis superficiebus pedij ossa tarso coarticulati dixeris. & pedij quidem os pollicis præpositum intimo tarsi committitur ossi, quod indicem suffulcit secundo, quod medium sustinet tertio ossi coarticulatur, duo autem reliqua ossa cubum referenti coarctantur: quemadmodum octauo brachialis ossi ea postbrachialis ossa committi proditum est, quibus anularis & medius innituntur. Et quemadmodum articuli, quo postbrachialis os minimum digitum sustinens brachiali necitur, externo lateri ossiculum quoddam apponi diximus: ita etiam in pede ossiculum uisitur, ad externum latus articuli positum, quo quintum pedij os cubiformi ossi articulatur. Porro quemadmodum tarsi ossa non eadem linea anteriori parte finiunt, sic etiam pedij ossium aliud alio magis in posteriora porrigitur.

Pe.

Pedij ossa illic ubi tarso committuntur, lateribus sibi proxima crassaque sunt, & aliqua ex parte planis lateribusque superficiebus per archæodiam inuicem coarctantur. Quæ autem à tarso ad digitos abscedunt, tenuiora sunt, atque in illorum medio interualla efformant, quibus musculi ossa reponitur substantia, cuius auxilio primi digitorum articuli flectuntur, atque ut pedij ossa illi substantiæ aptiorem sedem porrigant, non adeo acuta tenuiaque superiori parte, atque ea quæ terram spectant, uisuntur. Vbi autem digitis articulatur, omni ex parte postbrachialis ossibus respondent, & appendice donata in rotundum caput desinunt, sinum primi digitorum ossis subiens. Pedij os pollicis præpositum, ea parte qua tarso articulatur, in ipsius inferiori sede terræ contermina, processum exigit, cui septimus pedem mouentium musculus inseritur. Atque simili quidem occasione pedij os minimum suffulciens digitum, quæ tarso articulatur insignem commonstrat processum in externum pedis latus excedentem, in quem octauum pedem mouentis musculi tendo insertionem molitur.

Pedij ossa digitis subleuantur, qui ex ternis ossibus omnes ad eorum quæ in manu sunt, similitudinem extructis constant: pollice tantum excepto, qui inter alios duplici tantum osse extruitur, ut anterior pedis concauitatis sedes firmius terræ innitatur, ad quod etiam plurimum uiuant magna ossicula, quæ quum ossa selamī semen referentia persequerentur, ad primum pollicis internodium reponi dictum est. eo enim Capite non minus de manus quam pedum ossiculis (quum utrorumque eadem sit ratio) egimus. Quod uero pes à summa manu uno osse uincatur, manifestum est. extrema enim manus uiginti septem constat ossibus, illis seclusis quæ selamo comparantur. Sunt enim octo brachialis, quatuor postbrachialis, & quindecim digitorum. Pes autem uiginti sex tantum donatur ossibus, calce nimirum, talo, nauiculari ossi, quatuor tarsi ossibus, quinque pedij & quatuordecim digitorum. Atque id Galeni nomine hinc addendum duxi, qui in secundo libro Commentariorum in Hippocratis librum de Fracturis (ubi inquit, pedem hominis multis ac parujs ossibus non secus ac summā manum efformari) scribit, pedi non aliter quam extremæ manus uiginti septem adesse ossa: parum mehercule perpendens, se bis cubum imitans os enumerare, aut præter id os, alia quatuor tarsi recensere. quemadmodum sanè facit eodem in libro, quum quatuor tarsi ossa cubum referenti ossi, & illi quod cymbæ assimilatur articulari tradit. Sed hæc de omnibus humanæ fabricæ ossibus sint satis: & nunc ungues ac cartilagines, quæ adhuc reliquæ sunt, recenseamus. si modo omnia, quæ corpus firman, & suffulciunt, sustinentque, hoc libro, uti institutum fuit, absoluenta ueniunt.

DE VNGVIBVS. CAPVT XXXIII.

HIS duabus figuris ungues ita expressimus, quemadmodum conspici solet, quum à manu ad seleti præparationem coacta, aut pede, diuelli consueuit. Ac dextra quidem figura characteribus insignita, internam unguis regionem, seu cauum ipsius denotat, altera interim unguis gibbum ostendente. Quin & hic unguis sedes indicatur, ante conspectum onem apprensus. B uero sedes insignitur, quæ mellis est, nullibi detegitur, ac ueluti radix unguis censenda uenit.

*M*ANVVM pedumque digitum unguibus id eo à summo rerum Opifice decorantur, ut ipsis firmamenti uice apponerentur. Digni enim suis partibus carneis, quibus in extremo donantur, mollia duntaxat corpora apprehendunt. Dura autem, & propter hoc carnis naturam pellentia, uiolenterque à se cogētia, digiti sine unguum adminiculo nequeunt amplecti. Ipsorum enim caro, quam postea duriusculam quandam adipem cuti substratam esse docebitur, tunc reflectitur subuertiturque, & ob id firmamento indiget. Quinetiam pleraque deinde commoda ex unguibus, si neque summatibus digitorum superiores, neque ipsidem inferiores sint, homini accedunt: quemadmodum si radere quid, aut scalpere, aut uellere, aut excoriare, aut euellere oporteat. Cæterum summus rerum Opifex iustissime unguum (qui & munimenta uulnerantium conuassantiumque censetur) duritiem effinxit. Si enim duriores quam nunc sunt, instar ossis cuiusdam procrearentur, ita quidem ad apprehendendum magis essent idonei, ut qui ne minimū reflecti reclinarique possent, at rumpebantur promptissimè, non secus quam alia quæ dura fragilique constant temperie. Itaque securitati simul & robori rerum Opifex prouidens, illos mediocriter duos extruxit, ut neque usui cuius gratia creati sunt, quicquam in commodaret, neque ipsi quum sua mollitie extrinsecus incident.

N 3 tium

*Pedij ossium
interualla.*

*Ad digitos
articulatio.*

*PEDIS
DIGITI.*

*Pedem à
manu summa
uno osse cōtra
Galeni placitum
superari.*

*Cur digiti
unguibus donentur.*

*Unguina
naturam esse
iustam.*